

Posudek vedoucí na magisterskou práci Kateřiny Švejdové *Univerzální oděv a jeho využití v muzejní edukaci*

Práce, navazující na bakalářské téma, pokračuje jeho rozpracováním ve třech prolínajících se rovinách:

1. V rovině výtvarného řešení původního konceptu „univerzality“ nešitého oděvu, principu spojování jeho dílů, principů nových řešení aranžování látky a nových trendů v současné oděvní tvorbě. Autorka také pracuje s pojmem „univerzální, univerzalita“, uvádí na scénu materiály, technika a teoretická východiska. Svá řešení dokumentuje bohatým obrazovým materiálem.

2. V rovině pedagogického rozvedení výše uvedených principů (reflektovaná výuka, workshopy v galerijním prostředí výstav, návrhářské workshopy a využití originálních řešení aranžovaného oděvu jejich účastníků (3 návrhy a ověření didaktických přístupů, stavicích na podpoře kreativity žáků v práci s materiálem, v prostředí UPM, Veletržního paláce a ZŠ).

3. V rovině kvalitativně pojatého terénního výzkumu pedagogicko- výtvarných procesů tvorby u žáků a účastníků workshopů, který vyústil v podloženou interpretaci v několika případových studiích.

Prohloubený badatelský (reflexivní) přístup je vidět od prvních stránek práce, které dokumentují a ukazují postupy vývoje uvažování autorky, která analyzuje své původní koncepty z bakalářské práce, aby se mohla kvalitativně posunout. Vedení reflexivních záznamů, bilancí z výuky a opakované mapování ukazuje metody, které autorka použila. Můžeme zde tedy porovnávat běžný přístup dokumentace a prohloubeným přístupem analýzy této dokumentace. Tato důsledná metodika vede k věrohodným závěrům a zdůvodněním, proč by podle autorky měl být oděvní design součástí výuky výtvarné výchovy a jak typ univerzálního oděvu může sloužit jako didaktická pomůcka.

Metodologické pozadí analýz je charakterizováno kvalitativním vyhodnocováním dat a fenomenologicky založeným popisem a reflexivní praxí (Hendl, Schön). Z metod je využito kódování reflexivních bilancí z výuky a záznamů vlastní tvorby. U umělecky založených postupů je analýza vlastního myšlení a vývoje tvorby velice těžká, a v určitém slova smyslu nemožná – přesto lze některé aspekty postihnout a charakterizovat je vzhledem k tvůrčí situaci, v níž hrají roli. To má umělecký a pedagogický proces společné. V tom ohledu je velice zajímavá prostorová pojmová mapa (str. 72), postihující prolínání rovin „dějů, popisů a pocitů“, v nichž se odehrává tvorba i výuka v neoddělitelném prostoru.

Podle didaktických zkušeností a didaktických popisů má textilní tvorba, přenesená do výuky běžné výtvarné výchovy, tendenci sklouzávat do banálních, laických podob neumělých módních návrhů. „Osvobozením“ textilu od „krejčovských“ řemeslných postupů a příklonem k volné tvorbě se autorce podařilo představit oděvní design jako tvůrčí prostor, v němž se může důstojně realizovat kdokoli, kdo nepostrádá odvalu k experimentu a k učení. Osobně bych přivítala, kdyby práce ukazovala více současných experimentálních příkladů tvůrců, kteří využívají textil jako svébytný vyjadřovací prostředek, jako médium a součást uměleckého díla, které - konec konců – nemusí mít s oděvem na první pohled tolik společného.

Práci navrhuji k obhajobě.

V Praze 4. 1. 2016

doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

